

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát č. 10

Pardubice

okresní pracoviště Ústí nad Orlicí

Inspekční zpráva

**Střední odborná škola automobilní
a Střední odborné učiliště automobilní
Ústí nad Orlicí, Dukla 313
IZO: 000529842**

Zřizovatel: MŠMT ČR

Školský úřad: Ústí nad Orlicí

Č. jednací	102 370/98 - 5027
Signatura	kj5gs201.doc

OBSAH

1. ÚVOD	4
1.1 Předmět inspekce	4
1.2 Termín inspekce	4
1.3 Složení inspekčního týmu	4
1.4 Ředitel SOŠ a SOU	4
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá.....	4
2. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM SOŠ A SOU	6
2.1 Výchovně vzdělávací program SOŠ a SOU, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty.....	6
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu SOŠ a SOU.....	6
2.3 Přehled o počtu žáků, tříd a učebních skupin	7
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	8
3. ŘÍZENÍ SOŠ a SOU	9
3.1 Koncepční záměry SOŠ a SOU. Plánování výchovně vzdělávacího procesu	9
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	9
3.3 Odborné a pedagogické řízení.....	10
3.3.1 Organizační struktura školy.....	10
3.3.2 Organizace praktického vyučování	10
3.3.3 Personální struktura SOŠ a SOU	11
3.3.4 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů a mistrů odborné výchovy.....	12
3.4 Kontrolní systém SOŠ a SOU. Kontrola a hodnocení.....	12
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější.....	13
3.6 Vedení povinné dokumentace	13
3.7 Výroční zpráva.....	14
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	15
4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI 16	
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	16
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek SOŠ a SOU.....	18
4.3 Hodnocení SOŠ a SOU z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích.....	18
4.4 Hodnocení SOŠ a SOU z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků.....	23
4.5 Hodnocení SOŠ a SOU z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů	23
4.6 Hodnocení výchovného poradenství.....	24
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy.....	24
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy.....	25
5. ZÁVĚR	26
5.1 Závěry inspekce.....	26
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti SOŠ a SOU	26
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	27

5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované SOŠ a SOU stvrzující převzetí zprávy.....	27
5.5 Další adresáti zprávy.....	27

1. ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, dále jen SOŠ a SOU, dle § 18, odstavec 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.).

1.2 Termín inspekce 19.10. až 23.10. a 27.10.1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Ing. Vilém Dostál
Členové týmu: Ing. Jan Černý
Mgr. Jan Čuma
RNDr. Radmila Hýblová
Ing. Zdeňka Vichrová

1.4 Ředitel SOŠ a SOU Ing. Petr Vojtěch

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

1. Zřizovací listina školy vydaná MŠMT ČR 6. 5. 1998 pod čj.18518/98-21.
2. Informační výpis ze sítě škol MŠMT ČR ze dne 1. 9. 1998.
3. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol čj. 18095/98-21 ze dne 29. 4. 1998.
4. Organizační řád.
5. Školní řád.
6. Řád domova mládeže.
7. Organizační zajištění školního roku 1998/99.
8. Učební dokumenty vyučovaných oborů.
9. Tematické a přeřazovací plány.
10. Třídní knihy.
11. Katalog a katalogové listy tříd.
12. Rozvrh hodin.
13. Záznamy z pedagogických rad.
14. Protokoly z přijímacího řízení včetně podkladních materiálů.
15. Protokoly o ukončení studia ve šk. roce 1997/98 (výběr).
16. Protokoly o komisionálních zkouškách (výběr).
17. Kniha úrazů a výběr dokumentace BOZP a PO.
18. Personální dokumentace (fotokopie dokladů o vzdělání).
19. Výroční zprávy o činnosti a o hospodaření za šk. rok 1997/98 a kalendářní rok 1997.
20. Zápisy z porad vedení školy.
21. Koncepce rozvoje SOŠ a SOU.
22. Deník činnosti výchovného poradce.
23. Karty individuálně sledovaných žáků.

24. Úpravy hodinových dotací.
25. Plán hospitační činnosti.
26. Hospitační záznamy ředitele a jeho zástupce.

2. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM SOŠ A SOU

2.1 Výchovně vzdělávací program SOŠ a SOU, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Výchovně vzdělávací program školy pro školní rok 1998/99 zahrnuje výuku studijních a učebních oborů, které jsou povoleny na základě Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č. j. 18 095/98-21 ze dne 29.4.1998.

Výčet studijních i učebních oborů podle Jednotné klasifikace oborů vzdělání:

Studijní obory

37-44-6/01 Silniční doprava - provoz a údržba vozidel, denní studium

24-18-4/00 Provozní technika, denní studium

37-57-4/01 Dopravní provoz - silniční a městská doprava, denní studium

37-57-4/01 Dopravní provoz - silniční a městská doprava, dálkové studium

Učební obory

24-19-2/00 Automechanik, denní studium

24-66-2/09 Mechanik opravář - silniční motorová vozidla, denní studium

24-35-2/01 Klempíř - strojírenská výroba, denní studium

26-87-2/00 Autoelektrikář, denní studium

64-49-2/00 Technické služby v autoservisu, denní studium

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu SOŠ a SOU

Žákům denního i dálkového studia není nabízena možnost výběru volitelných a nepovinných předmětů.

V rámci dalšího zaměření ve výchovně vzdělávacím programu škola umožňuje konání rekvalifikačních kurzů v délce 10 měsíců ve spolupráci s Úřadem práce v Ústí nad Orlicí, který financuje náklady na realizaci kurzu.

Absolventům studijních oborů středních škol a gymnázií je po vykonání maturitní zkoušky umožněno získání výučního listu ve zkráceném učebním termínu 2 roky, během kterého absolvují celou hodinovou dotaci odborného výcviku a individuální studium v teoretickém vyučování. Studium je ukončeno řádnou závěrečnou zkouškou dle §1 vyhlášky č. 442/1991 Sb. o ukončování studia ve středních školách a učilištích.

Škola realizuje maximálně dvakrát za rok (podle zájmu uchazečů) kvalifikační zkoušky v souladu s vyhláškou Ministerstva hospodářství, zemědělství, průmyslu a obchodu č. 154/1996 Sb. Kvalifikační zkoušky jsou realizovány v oboru Mechanik opravář pro silniční motorová vozidla a pro opravu karosérií.

2.3 Přehled o počtu žáků, tříd a učebních skupin

Teoretická výuka - učební obory

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
1.	113	1.B	24-19-2 Automechanik	29	0	0
		1.C	24-19-2 Automechanik	29	0	0
		1.E	26-87-2 Autoelektrikář	32	0	0
		1.K	24-35-2/01 Klempíř pro stroj. výrobu	23	0	0
2.	124	2.B	24-66-2/09 Mechanik opravář	29	0	0
		2.C	24-66-2/09 dtto	27	0	0
		2.D.	24-66-2/09 dtto	29	0	0
		2.E	26-87-2 Autoelektrikář	19	0	0
		2.K	24-35-2/01 Klempíř pro stroj. výrobu	20	0	0
Celkem	237	9		237	0	0

Teoretická výuka - studijní obory

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
1.	93	1.A	37-44-6 Silniční doprava	31	0	0
		N1.A.	37-57-4 Silniční doprava	32	0	0
		D1.A	dtto - dálkové studium	30	0	0
2.	98	2.A	37-44-6 Silniční doprava	30	0	0
		N2.A.	24-18-4 Provozní technika	26	0	0
		D2.A	37-57-4 Dopravní provoz- dálk. stud.	19	0	0
		D2.B	dtto	23	1	0
3.	43	D3.A	dtto	21	0	0
		D3.B	dtto	22	0	0
4.	22	4.A	37-44-6 Silniční doprava	22	0	0
Celkem	256	10		255	1	0

Praktická výuka

Kód a název oboru	Počet žáků	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
		počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách	počet žáků ve skupinách
24-19-2 Automechanik	56	13,14,14,15	0	0	0
24-66-2/09 Mechanik opravář	3	0	3	0	0
26-87-2 Autoelektrikář	51	16,15	10,10	0	0
24-35-2/01 Klempíř pro SV	41	11,12	9,9	0	0
37-44-6 Silniční doprava	82	10,10,10	10,10,10	0	7,7,8
Celkem	233	140	71	0	22

Smluvní pracoviště praktického vyučování

Škola nezajišťuje praktickou výuku na žádném smluvním pracovišti.

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Úplné střední odborné vzdělání a střední odborné vzdělání.

3. ŘÍZENÍ SOŠ a SOU

3.1 Koncepční záměry SOŠ a SOU. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Ředitel má písemně zpracovaný jasný koncepční záměr existence školy, který konzultoval s vedoucími zaměstnanci školy. Koncepční záměr však není dosud přijat zřizovatelem a v praxi realizován. Vychází z koncepce školy zpracované ředitelem pro konkurzní řízení na obsazení funkce ředitele školy.

Ředitel zastává funkci od počátku školního roku 1998/99 a v současné době probíhá analýza všech oblastí činnosti školy. Výsledkem by měly být zásadní organizační změny platné od 1. 1. 1999.

V oblasti krátkodobého, popř. operativního plánování a řízení jsou využívány pravidelné porady vedení (obvykle 1x za 14 dnů), na které navazují porady jednotlivých úseků. Čtvrtletně jsou plánovány koordinační schůzky vedoucích úseků. Poradní činnost spolu s kontrolní činností slouží zároveň jako zpětná vazba.

Z porad jsou vyhotoveny písemné záznamy. V záznamech z porad vedení je pravidlem stanovení zodpovědnosti a termínu splnění.

V oblasti pedagogické je sestavován plán na školní rok. V průběhu roku je plánováno minimálně 6 pedagogických rad a to s předjednáním problémů mezi pedagogy jednotlivých složek výchovně vzdělávacího procesu.

Oblast koncepčních záměrů a plánování lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Výchovně vzdělávací program školy byl předepsaným způsobem schválen. Realizace učebních plánů je obvykle v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem. Učební plány a učební osnovy jsou plněny.

Úpravy týdenních hodinových dotací jsou zpracovány podle jednotlivých oborů. Obsah učebních osnov je rozpracován v tematických plánech učitelů.

Mezi nevhodná řešení zjištěná inspekční činností patří:

- v oboru 24-18-4 Provozní technika (2. ročník) zařazení předmětů dopravní zeměpis, provoz silniční a městské dopravy, silniční a městská doprava mezi výběrové předměty (uvedené předměty nejsou zcela v souladu s profilem absolventa studijního oboru),
- v oboru 26-87-2 Autoelektrikář (1. ročník) zařazení předmětu základy ekologie na úkor fyziky.

Škola ve svém vzdělávacím programu realizuje omezenou nabídku pro individuální volbu vzdělávacích aktivit (žákům je umožněno získat řidičské oprávnění na malý motocykl).

Pro výborné žáky jsou organizovány stáže v nejlepších autoservisech. Žáci mají možnost účastnit se konzultací, doučování, popř. přípravy k maturitním zkouškám. Znalosti a dovednosti mohou žáci prokázat v soutěži Automechanik roku.

Škola nevykazuje zdravotně postižené žáky a nečerpá zvýšený finanční normativ.

Součástí výchovně vzdělávacího programu jsou rekvalifikace (v současné době 1 autoelektrikář), kvalifikační zkoušky v oborech mechanik opravář pro silniční motorová

vozidla a opravář karoserií (zkušební termín 2x za rok), výuka autoškoly a další školení, např. pro pracovníky stanic technické kontroly vozidel. V přípravě je školící středisko AutoŠkoda Mladá Boleslav.

Oblast plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů lze hodnotit jako průměrnou.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Organizace výchovně vzdělávací činnosti a provozu školy vychází ze zpracovaného organizačního řádu ze dne 1. 4. 1997 a dodatku č. 1 k organizačnímu řádu, který byl vypracován s účinností od 1. 10. 1998.

Organizační řád představuje základní normu pro upřesnění právního postavení školy, řízení školy, činnosti jednotlivých útvarů a vedoucích pracovníků. Základní povinnosti žáků vymezuje školní řád, který je podrobně rozpracován.

Na řízení školy se podílejí ředitel školy a zástupci ředitele pro teoretické vyučování, praktické vyučování a zástupce ředitele pro ekonomický úsek. Úsek výchovy mimo vyučování řídí vedoucí domova mládeže.

Ředitel školy byl do funkce jmenován k 1. 9. 1998 na základě konkurzního řízení ze dne 10. 8. 1998.

Pracovní náplně i přehledy kompetencí zástupců ředitele jsou uvedeny v organizačním řádu školy.

Ve škole jsou ustaveny dvě předmětové komise, komise všeobecně vzdělávacích předmětů a komise odborných předmětů. Jednotlivé komise mohou zpracovávat úkoly hromadně nebo v sekcích, podle odborností jednotlivých učitelů a jejich počtu ve škole. Při řešení úkolů odborného charakteru se mohou scházet sekce:

- sekce českého jazyka a společenskovedních předmětů
- sekce cizích jazyků
- sekce odborných předmětů učebních oborů
- sekce odborných předmětů studijních oborů
- sekce elektrotechniky a výpočetní techniky

3.3.2 Organizace praktického vyučování

Organizace praktického vyučování

Úsek praktického vyučování je situován asi 3 km jihozápadním směrem od ředitelství školy v městské části zvané Hylváty. Jedná se o rozsáhlý komplex budov, který poskytuje možnosti výuky odborného výcviku (OV) ve 3 budovách s 11 dílnami a 4 učebnami.

Praktické vyučování je řízeno zástupcem pro praktické vyučování (ZŘPV). Jak plyne z organizačního schéma, jsou zástupci funkčně podřízeni ZŘPV 2 vrchní mistři odborné výchovy (VMOV) a na přímé výuce žáků se podílí 14 mistrů odborné výuky (MOV). Forma výuky má výhradně skupinový charakter pro pět učebních a studijních oborů.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu v dílnách je vymezena vzdělávacím programem, organizačním a dílenským řádem. Kompetence na jednotlivých funkcích jsou stanoveny popisem pracovních činností pro ZŘPV, VMOV a MOV.

Popis pracovní činnosti funkce MOV je třeba doplnit těmito změnami:

a) Uložit povinné vedení dokumentace s uvedením odpovídajícího názvu (deník evidence odborného výcviku, tematických plánů ...).

b) Opatřit podpisem nadřízeného pracovníka s datem účinnosti.

Popis pracovní činnosti funkce ZŘPV je zcela překonaný organizačními změnami posledních let a je tedy nezbytné jeho celkové přepracování na současný stav podmínek řízení.

Dílenský řád je nutné doplnit o časový harmonogram přestávek s ohledem na možnosti a kapacity jídelní místnosti. Dále je třeba promítnout vyhlášku MŠMT ČR č 354/91 Sb., o středních školách v záležitosti určení začátku a konce pracovní doby praktického vyučování.

Spolupráce úseků teoretického a praktického vyučování je především promítnuta do součinnosti poradních orgánů ředitele (metodické a předmětové komise). Náplň jejich práce byla v poslední době zaměřena na změny v úpravách učebních osnov (dotace hodin) pro tyto učební obory:

- Automechanik 24-19-2 pro 1. ročník
- Autoklempíř 24- 35-2/01 pro 1. - 3. ročník
- Autoelektrikář 26-87-2/00 pro 1. ročník

Byla využita možnost úprav osnov uvedených oborů na podkladě metodického pokynu MŠMT ČR č.j. 18276/98-20 k postupu při úpravě vzdělávacího procesu škol a školských zařízení.

Škola spolupracuje s garanty jednotlivých učebních oborů (SOU autodopravní v Praze, ISS automobilní v Brně a ISS automobilní v Hradci Králové). Účelem navržených změn je sjednocení a promítnutí konstrukční a technologické náročnosti řemeslné práce do konkrétních tematických celků a témat.

3.3.3 Personální struktura SOŠ a SOU

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	Plně způsobilí		Jen odborně		Jen pedagogicky		Bez způsobilosti	
	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí	Interní	Externí
Učitelé	9	0	3	0	1	0	5	0
Mistři OV	9	0	5	0	0	0	3	0
Vychovatelé	4	0	1	0	0	0	2	0
Celkem	22	0	9	0	1	0	10	0

Uvedená tabulka udává pouze přehled o složení pedagogických pracovníků. Posuzuje způsobilost pedagogických pracovníků, která je určována pouze ve vztahu k dosaženému vzdělání. Z údajů v tabulce vyplývá, že podmínky způsobilosti splňuje podle Vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb. o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech kvalifikace výchovných poradců 50 % učitelů, 53 % mistrů odborného výcviku a 57 % vychovatelů.

Z celkového množství týdenních vyučovacích hodin v teoretickém vyučování je odborně i pedagogicky způsobilými učiteli odučeno 29 % hodin, odborně způsobilými 13 % hodin. Ze zbývajících 58 % vyučovaných hodin je dále odučeno 31 % hodin učiteli, kteří v současné době studují nebo vyučují předměty blízké vystudovanému oboru.

Z celkového množství hodin přímé výchovné činnosti v praktickém vyučování je odborně i pedagogicky způsobilými mistry odborného výcviku odučeno 43 % hodin, odborně způsobilými 36 % hodin. Zbývajících 21 % hodin je odučeno mistry odborného výcviku, kteří nesplňují předepsané vzdělání.

3.3.4 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů a mistrů odborné výchovy

Vedení školy má zájem na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, musí brát ovšem v úvahu omezené množství finančních prostředků.

Jeden učitel dokončil v loňském školním roce vysokoškolské studium na Vysoké škole pedagogické v Brně, další tři v současné době studují doplňkové pedagogické studium.

Všichni vyučující si průběžně doplňují odborné vědomosti samostudiem odborné literatury a odborných časopisů (např. Logistika, Autoservis, Doprava a silnice, Automobil revue, Autostyl, věstníky ministerstva dopravy).

Vyučující výpočetní techniky pořádá podle potřeby školení na počítači pro učitele školy.

Vyučující odborných předmětů se účastní exkurzí a přednášek oborově zaměřených, fundovanost těchto učitelů dokazuje aktivní účast na tvorbě učebních osnov pro obor automechanik a na inovaci učebních osnov pro obor autoelektrikář.

Škola sleduje širokou nabídku Pedagogického centra v Hradci Králové, zaznamenává však absenci v nabídce odborných předmětů.

3.4 Kontrolní systém SOŠ a SOU. Kontrola a hodnocení

Obecně:

Ředitel školy nemá dosud stanovena stabilní pravidla v oblasti kontroly. Pouze hospitační činnost je dána plánem hospitací jednotlivých vedoucích pracovníků, který schvaluje ředitel.

Z vyjádření ředitele školy lze předpokládat zkvalitnění kontrolního systému v souladu s realizací předpokládaných zásadních organizačních změn k 1. 1. 1999.

Na základě inspekčních zjištění je zřejmá nefunkčnost kontroly v některých oblastech. Identifikovány byly významné nedostatky především v dokumentaci z oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a evidenci žáků v katalogových listech, popř. třídních výkazech.

V hodnocení zaměstnanců je postupováno dle platných předpisů. Pro oblast hodnocení nejsou k dispozici další dokumenty, které by určovaly a zpřesňovaly např. pravidla pro přidělování nenárokových složek platu.

K hodnocení zaměstnanců nejsou využívány poradní orgány, ředitel školy přenáší zásadní část odpovědnosti na každého přímého nadřízeného.

Praktické vyučování:

Kontrolní systém je podřízen Plánu hospitační a kontrolní činnosti na úseku praktického vyučování. Plán ukládá četnost výkonu včetně obsahové náplně jednotlivých hospitací či kontrol. Je vhodné ovšem odděleně zpracovat plán pro VMOV a ZŘPV a provést korekci náplně s vazbou na Výchovně vzdělávací plán školy a závěry Výroční zprávy. Dále je třeba v obsahu posílit kontrolní činnosti k provedeným změnám osnov učebních či studijních oborů a změny popisů náplně práce.

Z dosud provedených záznamů hospitací a kontrol je patrné programové plnění obsahu plánu. Rovněž tak byla kontrolní činnost zaznamenána v denících odborné výchovy (dále DEOV) na jednotlivých pracovištích mistrů odborné výchovy.

Oblast kontroly a hodnocení lze v souhrnu označit za spíše podprůměrnou.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Na základě inspekčních zjištění lze konstatovat, že vnitřní informační systém je funkční, existují v něm zpětné vazby. Přístup zaměstnanců i žáků k potřebným informacím je zajištěn (poradní činnost, vývěska, ...). Důvěrné informace jsou zabezpečeny před zneužitím.

Škola zajišťuje informovanost zákonných zástupců pomocí žákovských knížek, studijních průkazů, operativně dopisem nebo telefonicky a v rámci konzultačních dnů (2x ročně), popř. schůzek s rodiči. Možnost projednání jednotlivých problémů s pedagogy nebo vedením školy je dána i kdykoliv mimo konzultační dny.

Přes výše uvedené, školou realizované předávání informací vyplývá z dotazníkového průzkumu nespokojenost v informovanosti rodičů v 19 procentech. Přitom 31 procent rodičů uvádí, že se nikdy nezúčastnili informační rodičovské schůzky.

Informovanost ostatní veřejnosti je zabezpečena. Rada školy zřízena není.

Informační systém školy lze hodnotit jako průměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu s § 38a zákona č. 258/1996 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol.

Nedostatky většího rozsahu byly zjištěny ve vedení katalogů, katalogových listů žáků a třídních výkazů. Například porovnáním údajů o počtech žáků uvedených v zahajovacím výkazu V 25-01 u 1. ročníků a počtem žáků zapsaných v katalogu byly zjištěny rozdíly u tříd 1E, D1A, N1A. Další kontrola prokázala, že zjištěné rozdíly v počtech žáků vyplývají z nedbalého vedení dokumentace.

Během konání komplexní inspekce nepředložilo vedení školy originál protokolu o přijímacím řízení pro školní rok 1998/99. Na základě kontroly přijímacího řízení podle kopie protokolu o přijímacím řízení (získáno od Školského úřadu v Ústí nad Orlicí), bylo zjištěno přesouvání žáků z učebních oborů do studijního oboru Silniční doprava.

Kontrolou evidence žáků nástavbového studia pro absolventy tříletých učebních oborů se prokázalo, že do studijního oboru 37-57-4/01 Dopravní provoz - silniční a městská doprava byli neoprávněně přijati žáci, absolventi učebních oborů, které nevyhovují podmínkám pro přijetí do uvedeného nástavbového studia. Podmínky pro přijetí obsahují učební dokumenty MŠMT ČR ze dne 21. 7. 1995, č. j. 19 598/95-23 s platností od 1. 9. 1995 počínaje prvním ročníkem.

Zjištěné skutečnosti

Denní studium

- třída N1A - neoprávněně přijati 2 žáci

Dálkové studium

- třída D1A neoprávněně přijato 9 žáků
- třída D2A neoprávněně přijato 15 žáků
- třída D2B neoprávněně přijato 15 žáků
- třída D3A neoprávněně přijato 12 žáků

- třída D3B neoprávněně přijato 16 žáků

Neoprávněným přijetím 69 žáků do studijního oboru Dopravní provoz byla porušena příloha č. 1 vyhlášky č. 354/1991 Sb. ve znění vyhlášky č. 187/1992 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 354/1991 Sb. o středních školách.

U nástavbového studia oboru 24-18-4 Provozní technika se ve třídě N2A (denní studium) vyskytují absolventi učebního oboru Autoelektrikář, Elektromechanik pro stroje a zařízení, což je opět v rozporu s výše citovanou vyhláškou č. 187/1992 Sb.

Kontrolou personální dokumentace pedagogických pracovníků byly zjištěny drobné nedostatky, které byly zčásti během konání inspekce odstraněny.

Na základě zjištěných nedostatků, lze hodnotit oblast vedení povinné dokumentace jako podprůměrnou.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 a výroční zpráva o hospodaření školy za rok 1997 je zpracována podle pokynů Školského úřadu v Ústí nad Orlicí. Zpráva je v souladu s § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 139/1995 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství. Školskému úřadu byla doručena 31. 8. 1998. Se zaměstnanci školy nebyla projednána.

Výroční zpráva o hospodaření zahrnuje tento *rozpočet školy na rok 1997 a jeho plnění (v tis. Kč)*:

Příjmy	Rozpočet	Skutečnost
Přijaté dotace na investice	0	0
Pronájem nebyt. prostor	310	184
Přijaté příspěvky na provoz	17 204	18 846
Ostatní příjmy - výnosy	19 786	18 010
Příjmy celkem	37 300	37 040

Náklady	Rozpočet	Skutečnost
Nákup investic z dotací	0	0
Spotřeba materiálu a energií	8 500	6 861
z toho: učebnice a knihy	0	0
učební pomůcky	0	57
drobné výd. (DHIM)	0	161
Služby (účet.sk. 51)	4 600	5 376
z toho: opravy a udržování	1 100	1 341
ostatní služby	3 500	4 035
Mzdy a ost. osobní náklady	14 267	15 227
Ostatní nákl. (524 + 527)	4 850	5 590

Odpisy HIM	1 900	1 959
Ost. náklady (účet.sk.54,59)	1 983	1 910
Náklady celkem	36 100	36 923

Škola dosáhla zisku ve výši 116 937,-Kč. Rozhodující vliv na tvorbě zisku měly příjmy z hospodářské činnosti ve výši 13 067 000,- Kč (poskytování služeb výrobní povahy a prodej náhradních dílů). Po odvodu ostatních osobních nákladů 147 639,- Kč se škola dostala do ztráty, kterou vyrovnala z rezervního fondu vytvořeného v minulých letech.

Kvalitu výročních zpráv lze hodnotit jako průměrnou.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze školského úřadu by umožňovaly realizovat výchovně vzdělávací proces s velkými obtížemi. Škola své finanční zdroje výrazně vylepšuje příjmy z hospodářské činnosti.

Při škole neexistuje nadace dotující aktivity školy. Podařilo se jí zajistit drobné sponzory, kteří přispěli určitou finanční částkou na konkrétní společenskou nebo kulturní akci.

Plán nákupu učebních pomůcek není vedením školy vytvořen. ČŠI doporučuje rozdělovat finanční prostředky při nákupu rovnoměrně mezi všechny předmětové komise.

Inspekční činností nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků, ČŠI doporučuje posílit finanční prostředky na nákup učebních pomůcek pro humanitní předměty. Tuto oblast lze hodnotit jako průměrnou.

4. PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Stručný popis prostorových podmínek výuky

Výuka studijních a učebních oborů je zajišťována v těchto objektech:

a) Hlavní budova SOŠ a SOU pro teoretickou výuku. Součástí budovy školy jsou též prostory autoškoly, domov mládeže a školní jídelna s kuchyní.

b) Objekty rozsáhlého areálu pro praktické vyučování a hospodářskou autoopravářskou činnost v městské čtvrti Hylváty.

Ad a): V hlavní budově školy je kromě kabinetů, kanceláří, šaten a prostorů nutného sociálního a technického zázemí k dispozici:

- 15 klasicky vybavených učeben

- 5 odborných učeben zaměřených jednotlivě na výpočetní techniku, jazyky, diagnostiku, elektrotechniku a tělovýchovu.

- pro potřeby autoškoly jsou k dispozici specializované učebny se zaměřením na nákladní automobily, osobní automobily, učebna s trenažéry a klasická učebna.

Významným, nově vybudovaným prostorem je moderně řešená přednášková aula pro 100 posluchačů.

Určitým problémem v souvislosti s výukou tělesné výchovy se jeví skutečnost, že tělocvičné prostory vzhledem k potřebám školy jsou nedostačující. Škola je nucena využívat tělocvičny na základě pronájmu v ZŠ v Ústí nad Orlicí II (Hylváty). Malé tělocvičné prostory, které škola vlastní, mají pouze podpůrnou funkci. Málo udržované sportovní hřiště, které škola využívá, se však nachází na pozemku, který není ve vlastnictví školy. Nutno však zdůraznit zjištění, že škola chystá kroky k finančnímu zabezpečení a realizaci výstavby tělocvičny.

Ad b): Autoopravářský komplex zahrnuje tyto objekty:

- administrativní budova se dvěma odbornými učebnami a kanceláři

- hala č.1 s učebními dílnami a servisními pracovišti

- hala č.2 pro klempířské práce

- hala č.3 pro opravy a seřizování motorů, vč. dílen pro hospodářskou činnost

- skladové objekty vč. skladů olejů a pohonných hmot

- akreditované pracoviště stanice technické kontroly

Velká montážní hala pro strojírenské obory je vybavena základním parkem obráběcích strojů a pracovišti pro základy ručního zpracování kovů.

Zhodnocení prostorových podmínek

SOŠ a SOU disponuje na úseku teoretické výuky při své výchovně, vzdělávací i mimoškolní činnosti průměrnými prostorovými podmínkami, které poskytují příjemné a bezproblémové prostředí pro studium i pobyt žáků. Pracovní zázemí pro vyučující je v souhrnu hodnoceno pozitivně s přihlédnutím ke skutečnosti, že prakticky všichni interní učitelé mají možnost využít k nepřímé činnosti klidného prostředí dobře vybavených kabinetů a prostorné sborovny.

Prostorové podmínky pro praktické vyučování v porovnání se školami obdobného zaměření se jeví inspekci jako nadprůměrné. Areál jako celek s rozsáhlými dílenskými prostory

vzhledem k potřebám hlavní činnosti školy lze označit za spíše předimenzovaný. Nutno však dodat, že značná část pracovišť je využívána také pro hospodářskou činnost školy.

Materiální podmínky výuky vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Učebnice nejsou většinou používány jak v odborných, tak i ve všeobecně vzdělávacích předmětech, údajně pro vysokou cenu. Někteří vyučující proto připravují pro žáky pomocné texty, nebo učebnici nahrazují poznámkami diktovanými žákům do sešitů. Kvalitní učebnice nejsou touto praxí dostatečně nahrazeny.

Pro rozsáhlost, různorodost a početné stavy učebních pomůcek odborného zaměření není účelné ve vymezeném prostoru této zprávy aspekt materiální vybavenosti podrobněji kvantifikovat. Vypovídací hodnotu má spíše uvedení některých prvků tvořících jádro nadstandardního vybavení:

- výukové počítače 12 ks (PC 486, 4MB RAM), server 1ks PC 486 32MB RAM
- provozní počítače 9 ks Pentium, 12 ks starší typy (PC XT, AT, 286, 386)
- kopírky 5 ks
- televizor 12 ks, videorekordér 9 ks, videokamera 2 ks
- zpětný projektor 19 ks
- motorová vozidla osobní 6 ks (Favorit, Felicie, Octavie, Pickup)
- motorová vozidla nákladní 4 ks (IFA, AVIA)
- traktor 1 ks Zetor s přívěsem
- motocykly 4 ks (Jawa, Simson)
- výuková vozidla Octavie 3 ks, Felicie 3 ks
- zkušební brzd 3 ks, vyvažovačka kol 5 ks
- paltesty JT 4 ks, svářečky 6ks (různé typy)
- zkušební stoly elektropříslušenství a agregátů
- analyzátory různých značek 5 ks
- modely nejrůznějších komponentů vozidel, počet 28

V sestavě DHIM (drobného hmotného investičního majetku) je evidováno 8500 položek v hodnotě celkem asi 12 mil. Kč.

V oblasti hlavního oborového zaměření - automobilové techniky lze materiální vybavení považovat za plně dostačující a ve spádovém území za bezkonkurenční. Kvantitativní dostatečnost se projevuje nejen ve vybavení dílenských provozů, autoškoly a pracovišť STK, ale po stránce odbornosti i ve vybavení jednotlivých učeben. Odborné předměty jsou vyučovány (ve srovnání s jinými odbornými školami) v učebnách, které jsou odbornému vyučování dobře přizpůsobeny. Inspekce hodnotí velmi pozitivně též bezkonkurenční podmínky, vybavení a technickou úroveň autoškoly.

V kontrastu se značnými materiálními hodnotami, kterými škola disponuje, jsou pozorovány určité rezervy ve vybavenosti pomůckami pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů, zvláště fyziky a matematiky.

Při inspekční návštěvě v objektu školy a během hospitace v teoretickém vyučování byla

pozorována určitá omezení v možnostech a dostupnosti využívání některých speciálních učebních pomůcek umístěných ve vzdálených provozech praktické výuky. Problém spočívá v komplikacích spojených s transportem potřebných pomůcek.

Materiálně-technické zabezpečení odborných předmětů a praktického vyučování, s ohledem plnění učebních dokumentů a počty žáků, je hodnoceno jako nadprůměrné. V oblasti všeobecně vzdělávacích předmětů je tento aspekt hodnocen jako průměrný.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek SOŠ a SOU

Kontrolou rozvrhu hodin, sledováním průběhu vyučování, inspekčními návštěvami na provozních pracovištích i pohovory se žáky bylo zjištěno a ověřeno, že rozvrh hodin sice respektuje požadavky stanovené § 14 odst.1 vyhlášky 354/91 Sb. o středních školách, není však zařazena hlavní přestávka v délce 20 min., což odporuje požadavku § 14 odst.2 stejné vyhlášky. K soustředěné a klidné práci učitelů a žáků je ve školách i dílnách dostatek prostoru v kulturně přijatelném prostředí.

Další zjištění: Tělesná výchova je prováděna na hřišti v těsné blízkosti areálu školy, hřiště a běžecká dráha jsou neudržované, povrch běžecké dráhy je zarostlý travou, nerovný, s častým výskytem předmětů, které ohrožují bezpečný pohyb žáků (střepy sklenic, úlomky trubek, větvi, ...). Jako problematické při výuce tělesné výchovy se jeví též vytváření návyku k dodržování hygienických zásad.

Podle výsledků dotazníkové akce je s psychohygienickými podmínkami školy spokojeno nebo spíše spokojeno 52 % dotazovaných rodičů.

Vzhledem k výše uvedeným zjištěním jsou psychohygienické podmínky výuky hodnoceny jako spíše podprůměrné.

4.3 Hodnocení SOŠ a SOU z hlediska kvality vyučování (činnost pedagogických pracovníků). Hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

Matematika, fyzika

Bylo vykonáno 7 hospitací, z toho 3 hospitace v hodinách fyziky a 4 hospitace v matematice.

Z učitelů, u kterých byly provedeny hospitace splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb. pouze jeden vyučující pro výuku matematiky. Matematika a fyzika je ve škole ve značné míře vyučována učiteli odborných předmětů, některým navíc chybí pedagogická způsobilost.

Kontrolou tematických plánů jednotlivých vyučujících bylo zjištěno, že probírané učivo v denním studiu je v souladu s obsahem tematických plánů i s časovým rozvržením učiva. Drobné časové zpoždění bylo zjištěno u dálkového studia v matematice u třídy D1A.

Ve dvou hospitovaných hodinách fyziky bylo opakováno a probíráno učivo tematického celku mechanika. Opakování základních pojmů a vztahů bylo doplněno výpočtem jednoduchých příkladů. Během výkladu i procvičování se vyskytovaly drobné nedostatky při používání správné fyzikální terminologie. Vyučující preferoval matematická zdůvodnění při odvozování fyzikálních vztahů. Prověřování znalostí z matematiky odvádělo žáky od fyzikální problematiky. Fyzikální interpretace nebyly využity v odpovídající míře, slovní projev vyučujícího byl nevýrazný.

Jako negativní se z pohledu ČŠI jeví diktování zadání příkladů do sešitů, ve třídě studijního oboru neměl žádný žák ve třídě učebnici fyziky.

Poslední hospitovaná hodina fyziky ve třídě učebního oboru byla hodinou klasického typu, ve které bylo v úvodu zopakováno předchozí učivo a vyložena nová látka z kinematiky. Výklad učitele byl srozumitelný, prováděný s ohledem na rozumové schopnosti žáků ve třídě. Vyučovací hodina se vyznačovala vysokým pracovním tempem, uváděním maximálního množství praktických aplikací, fixováním základních pojmů; spolupráce učitele se žáky byla na dobré úrovni

Dvě hospitované hodiny fyziky lze hodnotit jako průměrné, jedna vyučovací hodina měla slabší úroveň.

Matematika byla hospitována u denního studia ve dvou třídách učebních oborů, v jedné třídě studijního oboru a v jedné třídě dálkového studia.

V navštívené hodině studijního oboru byli v úvodu hodiny žáci seznámeni se stavbou hodiny. Hodina se vyznačovala vysokým pracovním tempem, nároky vyučujícího na žáky byly přiměřené. Kladně lze hodnotit zařazení vhodných motivačních prvků pro žáky a snahu učitele pro maximální možnou objektivnost při zkoušení žáků. Spolupráce učitele se třídou byla dobrá, ve druhé polovině vyučovací hodiny vzrůstala aktivita některých žáků.

V první hospitované hodině učebního oboru byla v úvodu provedena matematická rozcvička na upevnění znalostí základních početních výkonů. Zbývající část hodiny byla věnována procvičování předchozího učiva. Někteří žáci vykazovali během inspekce neznalosti učiva ze základní školy; aktivita třídy byla nízká, soustředěnost velké většiny žáků minimální.

Ve druhé navštívené hodině učebního oboru bylo na začátku hodiny provedeno zkoušení žáků u tabule; klasifikace učitele byla mírná. Kladně lze hodnotit dobrou spolupráci učitele se třídou, vhodnou motivaci žáků v rámci samostatné práce. Během celé vyučovací hodiny nebylo ze strany učitele používáno přesné matematické vyjadřování, vyskytlo se nesprávné řešení příkladu během výkladu, grafický projev učitele i žáků byl na nízké úrovni.

Hospitovaná hodina matematiky u dálkového studia měla konzultační charakter. V úvodu byl proveden rozbor první kontrolní práce, která měla velice nízkou úroveň. V další části konzultace následovalo vypracování druhé kontrolní práce, dále žákům byly rozdány učební texty pro nové učivo a písemné zadání domácího úkolu. V závěru hodiny byl zahájen výklad dalšího tématu. Pozitivně lze hodnotit přípravu učebních textů pro žáky, vypracování zadání příkladů pro domácí přípravu žáků. Obecné zápisy úprav lineárních rovnic a nerovnic se z pohledu ČŠI jeví, s ohledem na nízké znalosti žáků, jako méně vhodné.

Dvě hospitované hodiny matematiky lze hodnotit jako průměrné, jedna hodina měla nižší úroveň a jednu hodinu lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Tělesná výchova

Hospitována byla 1 hodina. Výuka byla zahájena nástupem žáků na sportovišti v blízkosti školy. V průběhu nástupu však docházeli další žáci, bez výrazného vytknutí pozdního nástupu pedagogem.

Hodiny tělesné výchovy se účastnil velmi malý počet zdravotně schopných žáků (10 z celkového počtu 19). Vzhledem k tomuto počtu lze pozitivně hodnotit obsah hodiny a přístup pedagoga k žákům.

Mezi zásadní nedostatky ohrožující bezpečný pohyb žáků lze však zahrnout nepřipravenost sportoviště (travnaté drny, značné nerovnosti, větve, úlomky různých

materiálů, bláto a skleněné střepy na běžecké dráze a také skleněné střepy na hřišti), neudržované startovní bloky a ponechání kovových hrábí s ocelovými trny směrem nahoru.

Dalším zásadním nedostatkem bylo nevedení žáků k dodržování pravidel hygieny v závěru tělesné výchovy.

S ohledem na výše uvedené zásadní nedostatky v připravenosti sportoviště, které vyžadují přijetí okamžitých opatření, lze hodnotit hospitovanou hodinu jako podprůměrnou.

Obsluha osobních počítačů

Hospitována byla 1 hodina v nástavbovém studiu. Jednalo se o druhou hodinu z dvouhodinového bloku, kdy žáci procvičovali poznatky z předchozího výkladu (T602 - práce s bloky, tvorby vizitek). Vyučující průběžně kontroloval činnost jednotlivých žáků, drobné nedostatky opravoval a poskytoval rady.

Počet žáků odpovídal počtu počítačových stanic, umístění monitorů bylo v souladu s psychohygienickými zásadami.

Pro další činnost lze doporučit zvýšení efektivity výuky zpestřením prováděných činností a vytvořením lepšího prostředí pro výuku (zajistit přívod čerstvého vzduchu).

Hospitovanou hodinu lze hodnotit jako průměrnou.

Klempířská technologie

Hospitována byla 1 hodina. Volba metod a forem výuky byla ovlivněna předcházejícím uspořádáním výuky celého oboru (kurz svařování a dělení třídy na poloviny) a značnou absencí žáků (z 19 bylo přítomno 6).

Po úvodním náležitostech v prvních minutách hodiny následoval, až do konce hodiny, výklad. Aktivizace žáků byla minimální, nebyly využity žádné názorné pomůcky, ani didaktická technika, chybělo jakékoliv zpestření výkladu, opakování, procvičování a závěrečné shrnutí.

Soustavný výklad byl doplněn dobrým grafickým znázorňováním na tabuli.

Hospitovanou hodinu lze hodnotit jako spíše podprůměrnou.

Manipulace s materiálem

Hospitována byla 1 klasicky vedená hodina, u které v úvodu proběhlo zkoušení žáka. Kladené otázky a hodnocení nebyly však zcela jasné a konkrétní. V průběhu zkoušení byli ostatní žáci pasivní.

Ve zbývající části hodiny proběhl výklad s dobrým grafickým vyjadřováním na tabuli. Z učebních pomůcek byly použity časopisy, prospekty a fotografie, nebyla využita žádná didaktická technika. V rámci výkladu chybělo bližší vysvětlení některých konstrukčních prvků, které byly předmětem výkladu. Náročnost probíraného učiva byla vzhledem k žákům ze 4. ročníku studijního oboru malá. V závěru chybělo shrnutí učiva a ověření jak žáci výklad pochopili.

Hospitovanou hodinu lze hodnotit jako spíše podprůměrnou.

Mechanika

Hospitovány byly 2 hodiny s klasickou stavbou, která se vyznačovala přehledným, přesvědčivým a dostatečně zřetelným výkladem.

Jednu z vyučovaných hodin věnoval učitel přípravné fázi nutné k pochopení principu skládání sil - výkladu goniometrických funkcí pomocí jednotkové kružnice. Hodina byla tedy zaměřena více na matematiku. Učitel prokázal, konstruktivní a názorný výklad za aktivní

spolupráce se žáky. Pro nadměrný objem vyloženého učiva nezbyl učiteli čas na zopakování učiva a uzavření hodiny.

V druhé hospitované hodině byl veden výklad s důkladným vysvětlováním problematiky a průběžným doplňováním grafickým znázorněním na tabuli. Zde je nezbytné upozornit na zkvalitnění grafického provedení.

Použité metody a formy odpovídaly schopnostem žáků. Pro další činnost je však nezbytné doporučit lepší aktivizaci všech žáků a postupné vedení žáků k vytváření samostatných záznamů do sešitů.

Obě hospitované hodiny lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

Silniční a městská doprava

Hospitována byla 1 hodina s klasickou stavbou. Pozitivně lze hodnotit jasné a srozumitelné vyjadřování učitele v průběhu celé hodiny. V úvodním zkoušení byly kladeny výstižné otázky, na které žák zřetelně odpovídal.

Mezi negativa lze zahrnout pasivní přijímání informací žáky, včetně částečného diktátu poznámek.

V závěru hodiny proběhlo pestré frontální opakování probraného učiva.

Hospitovanou hodinu lze hodnotit jako průměrnou.

Strojnictví

Hospitována byla 1 hodina s klasickou stavbou. V úvodním zkoušení jednoho žáka byly prokázány velmi dobré znalosti. Zhodnocení výkonu bylo provedeno veřejně a zřetelně.

Následující výklad byl odborně na výši a vyznačoval se značným objemem předávaných informací. Právě snaha pedagoga po sdělení maxima informací vedla k nedokončení některých náčrtů na tabuli, tj. chybělo správné prokreslení strojních součástí, os souměrnosti apod.

Mimo strojnických tabulek nebyly v hodině využity žádné názorné pomůcky.

Hospitovanou hodinu lze hodnotit jako průměrnou.

Technologie

Hodina měla nestandardní průběh. Zadan byl krátký test v rámci pravidelných pátečních kontrol znalostí. Test obsahoval pět poměrně náročných (názor inspekce) otázek pro skupiny žáků A a B. Ve zbývajícím čase se vyučující pokoušel o výklad látky navazující na obsah testu. Vzhledem ke špatnému odhadu časového rozložení hodiny, nebyla látka řádně dokončena, ani nemohla být uplatněna zpětná vazba ke kontrole pochopení učiva. Kromě stabilně instalovaných pomůcek ve třídě (obraz lícovací soustavy ISA, karusel, turbína...), nebyly během hodiny žádné další učební pomůcky k dispozici.

Hospitovaná hodina je hodnocena jako spíše podprůměrná.

Elektrotechnika

Hodina byla suplována odborně způsobilým učitelem za nemocného vyučujícího. Tema hodiny spočívalo v měření nelineárních obvodů, konkrétně ve výkladu k měření charakteristiky diody. V hodině byly dodrženy veškeré pedagogické zásady, i správné časové rozložení. Použitá pomůcka (stavebnice Logitronic) však přímo nesouvisela s probíranou látkou. Výrazným pozitivem byla dobrá kázeň třídy a důsledné používání správné terminologie

vyučujícím. V hodině chybělo více motivujících prvků i podchycení aktivity některých žáků např. pochvalou.

Dle zápisů v třídní knize, vlivem nepřítomnosti kmenového vyučujícího, výuka hospitovaného předmětu elektrotechnika v době inspekce stagnuje, často jsou vyučovány jiné předměty.

Navštívená hodina elektrotechniky je hodnocena jako průměrná.

Oprávenství a diagnostika

Hospitováno bylo po jedné hodině v 1.ročníku (oprávenství a diagnostika) a 2.ročníku (diagnostika motorových vozidel). V obou navštívených hodinách vyučující uplatňoval problémové učení s důrazem na spojování teorie s praxí. Zkoušení v úvodu hodin bylo velmi efektivní, nechybělo hlasité ohlášení klasifikace žáka. Pozitivem v obou navštívených hodinách bylo udržení vzorné kázně, použití zpětného projektoru a patřičných učebních pomůcek (mikrometr, listové a kotoučové pily, speciální nářadí).

V případě hospitace ve 2. ročníku převažovala pozitiva. Lze mít však výhrady k nevhodnému pořadí činnosti učitele (oznámení cíle hodiny, zkoušení, diktování textu, výklad). Obecným problémem je nedostatek učebnic. V 1.ročníku byla k dispozici jedna učebnice pro dva žáky, ve 2. ročníku učebnice nebyly vůbec.

Obě hospitované hodiny jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Technologie oprav

Hospitována byla 1 hodina. Středoškolsky vzdělaný pedagog s dlouholetými zkušenostmi vedl vyučovací hodinu na vysoké odborné úrovni. Významným pozitivem byl poutavý výklad doplněný používanými názornými pomůckami. K dalším kladům patřila dobrá kázeň a pozornost žáků a to i přes delší výklad, kdy aktivita žáků klesá.

Použité metody a formy byly v souladu s potřebami a schopnostmi žáků. Je však nezbytné upozornit na vytváření vhodného prostředí v průběhu výuky (větrání, přívod čerstvého vzduchu).

Hospitovanou hodinu lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Blok ekonomických předmětů

Byly hospitovány 4 hodiny v předmětech ekonomika, ekonomika a řízení a účetnictví. Všechny hodiny byly vyučovány jednou učitelkou. Výuka probíhala podle tématického plánu, vyznačovala se vysokým pracovním tempem. Hodiny měly vždy jasně formulovaný vyučovací cíl, vyučující byla v neustálém kontaktu se žáky, kteří projevovali o probírané učivo velký zájem.

Hodiny měly vysokou odbornou i pedagogickou úroveň. ČŠI doporučuje dbát na spisovnou češtinu.

Hodiny ekonomických předmětů lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

Český jazyk

Inspektovány byly 3 hodiny, z toho 2 hodiny literatury a 1 hodina mluvnice. V literatuře učitelky využívaly vlastních skript, diktovaly pouze nejdůležitější body probíraného učiva. Pomocí referátů se vyučujícím daří v žácích udržet zájem o četbu. V hodině mluvnice v 1. ročníku byla zřejmá velmi nízká úroveň vědomostí žáků z oblasti gramatiky.

Hodiny českého jazyka a literatury byly vyučovány odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími, jejich hodiny lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

Německý jazyk

Hospitovány byly tři hodiny, všechny byly vyučovány odborně nezpůsobilými vyučujícími.

V nástavbovém studiu byly navštíveny dvě hodiny. Znalosti žáků byly podprůměrné, učitelce ztěžují práci některé základní neznalosti gramatických jevů u žáků z českého jazyka. Didaktická technika zde nebyla využita, práce v hodinách byla poněkud jednotvárná.

ČŠI doporučuje měnit v hodinách metody vzdělávací práce a po každém zkoušení oznámit žákům klasifikaci a upozornit na případné chyby.

Hodina německého jazyka v 1. ročníku učebního oboru byla vedena v odpovídajícím pracovním tempu, úroveň znalostí žáků dosahovala různé úrovně. Pro zvýšení efektivity práce bylo použito magnetofonové nahrávky. ČŠI doporučuje využít skupinového vyučování, při kterém by bylo možno zadávat žákům úkoly různé obtížnosti s ohledem na odlišnou úroveň jejich vědomostí.

Hodiny v nástavbovém studiu dosáhly průměrné úrovně, v učebním oboru spíše nadprůměrné úrovně.

Anglický jazyk

Byla hospitována jedna hodina v 1. ročníku učebního oboru. Vyučovací jednotka se vyznačovala vysokou efektivitou. Vyučující použila různé formy vzdělávací práce - práce ve skupinách, práce s cizím textem, poslech. Úroveň znalostí žáků byla průměrná.

Hodina byla vyučována odborně nezpůsobilou vyučující, ale úroveň vyučovací jednotky byla spíše nadprůměrná.

4.4 Hodnocení SOŠ a SOU z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků

Z rozboru a porovnání výsledků klasifikace za školní rok 1997/98 plyne obecný poznatek o poměrně slabém prospěchu žáků v předmětech založených na abstraktním myšlení, tj. v matematice a elektrotechnice (např. celkový průměr v předmětu elektrotechnika je 3,70). Slabý prospěch byl zaznamenán též v předmětech, které jsou klíčové pro zaměření školy (strojírenská technologie, strojnictví, mechanika, celkový průměr 3,45). Ve výuce cizích jazyků byly pozorovány podstatně lepší výsledky v Anglickém jazyce, než v Německém jazyce.

Výsledky maturitních zkoušek ve školním roce 1997/98:

Z 98 žáků, kteří přistoupili k maturitní zkoušce prospělo s vyznamenáním 9 žáků, tj. 9,8 %, prospělo 74 žáků, tj. 80,4 %, neprospělo 9 žáků, tj. 9,8 %. Celkový průměr výsledného hodnocení maturitních zkoušek je 2,77.

Vzhledem ke snaze vyučujících zachovat patřičnou náročnost a naproti tomu z důvodu obecně nízkého zájmu žáků o vzdělání jsou výsledky učení hodnoceny jako spíše podprůměrné.

4.5 Hodnocení SOŠ a SOU z hlediska rozvoje osobnosti žáků, utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů

Život školy se řídí školním řádem, jehož poslední verze je zpracována k 1. 9. 1998. Jsou zde uvedeny základní informace pro žáky, jejich práva a povinnosti. Rozpory mezi školním řádem a právními normami vyšší kvality nebyly shledány.

Školní řád má dvě části: I.část - „Povinnosti a práva žáků a studentů školy“ a II. část - „Domov mládeže“. Tato část obsahuje pouze povinnosti žáků ubytovaných na domově mládeže a zákazy jim určené. Jejich práva zde uvedena nejsou. Součástí tohoto oddílu jsou „Zdravotní a hygienická opatření“, která mají být v domově mládeže dodržována. Školní řád je doplněn o „Dílenský řád“.

ČŠI doporučuje odstranit drobné formální nedostatky a doplnit část „Domov mládeže“ o práva žáků.

Pedagogové se snaží působit na žáky osobním příkladem. Případné výchovné problémy jsou okamžitě vedením školy řešeny.

Škola se snaží vytvářet prostor pro individuální rozvoj osobnosti žáků. Významnou roli zde hraje práce vedoucí předmětové komise všeobecných předmětů.

Oblast rozvoje osobnosti žáka lze hodnotit jako průměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovným poradcem je pedagog bez příslušné kvalifikace, tj. neabsolvoval specializační studium výchovného poradenství. Pedagog zajišťuje službu výchovného poradenství od počátku školního roku 1998/99.

Ke stěžejním okruhům výchovně poradenské práce patří:

- nabídka konzultací žákům s osobními problémy a s prospěchovými záležitostmi,
- pomoc méně adaptabilním žákům zvládnout přechod do střední školy,
- spolupráce s třídními učiteli a vedením školy,
- spolupráce se zainteresovanými orgány (např. krizové centrum pro děti a mládež), odbornými lékaři a rodiči žáků,
- spolupráce s ostatními pedagogickými pracovníky ve vyhledávání a šetření žáků jejichž jednání a chování vyžaduje zvláštní pozornost,
- organizace programových aktivit v rámci prevence negativních projevů ve společnosti.

Výchovný poradce zavedl karty problémových individuálně sledovaných žáků, kde soustřeďuje odborné zprávy z vyšetření žáků a další informace důležité pro svoji činnost. O této činnosti je veden záznam v deníku výchovného poradce. Veškeré informace jsou před zneužitím chráněny.

Zajištění služby výchovného poradenství lze hodnotit jako průměrné.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Vedení školy vytváří podmínky pro upevňování hrdosti na svou školu. Organizuje velké množství mimoškolních akcí zaměřených na obory vztahující se k automobilovému průmyslu a automobilovému opravárenství:

- přednášky zaměřené na techniku, pohonné hmoty a oleje (přednášky a ukázky vozidel firmy Scania Praha, Škoda Octavia, Stratos auto, Benzina, a.s., Hradec Králové, Shell, a.s., Praha)
- vzdělávací exkurze (např. mezinárodní veletrh AutoMobil International - Lipsko, Škoda auto a.s., Mladá Boleslav, ČKD Hradec Králové, Adast Adamov, Autotec Brno)

- výměnné stáže žáků 3. ročníků
- olympiády (matematická olympiáda, olympiády v jazycích)
- odborné soutěže

Přesvědčivým dokladem úspěšné spolupráce teorie a praxe jsou výsledky školy v celostátních odborných soutěžích „Automechanik 98“ konané v květnu a červnu 1998, kde žáci v semifinále skončili na 6. a 13. místě z celkového počtu 70 účastníků.

Tuto část lze hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Domov mládeže je nedílnou součástí budovy školy a jeho činnost má přímou spojitost s aktivitami školy. Přes zájem vedení domova mládeže o rozšiřování mimoškolní činnosti, limitující je malý objem finančních prostředků, i malý zájem žáků o tuto činnost.

Přesto domov mládeže organizuje pro žáky po celý školní rok řadu rozmanitých akcí v oblasti sportu a kultury, zájemci mohou navštěvovat fotografický kroužek. Důležitým úkolem vedení domova mládeže je ve spolupráci s vedoucí předmětové komise všeobecných předmětů reorganizace, obnova a přemístění knihovny z nevyhovujícího prostoru.

Činnost domova mládeže je na průměrné úrovni.

5. ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Škola je významným vzdělávacím centrem rozsáhlé spádové oblasti v oborech automobilové techniky. Vyznačuje se nadstandartními aktivitami, rekvalifikačními kurzy, spoluprací s podniky oborového zaměření, provozem stanice technické kontroly, autoškoly a významnou hospodářskou činností. Svým vzdělávacím programem pohotově reaguje na potřeby trhu práce. Nutno zdůraznit skutečnost, že škola si dosud výhradně udržuje své tradiční zaměření, pro které má optimální podmínky.

Při srovnání se stavem z období předchozích let je pozorován pozitivní kvalitativní posun v podmínkách výuky a hlavně ve vybavenosti učebními pomůckami směrem k současnému stavu techniky. V praktickém vyučování jsou v maximální míře stereotypní práce nahrazovány pracemi na ucelených systémech, které jsou pro výuku efektivnější. Podmínky praktické výuky se značně přibližují podmínkám, které absolventy čekají v praxi a doba adaptace po nástupu do zaměstnání se tak zkracuje.

Škola má své rezervy spočívající ve zpřesnění vedení veškeré povinné i nepovinné dokumentace (zvláště katalogů, katalogových listů, třídních výkazů a dokumentace BOZP) a v dodržování některých dílčích ustanovení právních předpisů platných ve školství.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti SOŠ a SOU

- udržet zaměření výchovně vzdělávacího programu na přípravu odborníků pro automobilový průmysl a služby a netříštit ho jinými obory
- aktualizovat popisy pracovních činností jednotlivých pracovníků školy
- zlepšit kontrolní činnost vedoucích pracovníků školy
- odstranit nedostatky v povinné a nepovinné dokumentaci, zpřesnit její vedení
- větší péči věnovat právnímu vědomí vedení školy i ostatních zaměstnanců
- odstranit nedostatky v psychohygienických podmínkách při výuce tělesné výchovy
- doplnit školní řád v části „Domov mládeže“ a odstranit formální nedostatky
- zvýšenou pozornost věnovat doplňování učebních pomůcek pro všeobecně vzdělávací předměty
- finanční prostředky přidělené státem i z hospodářské činnosti rozdělovat při nákupech rovnoměrněji mezi jednotlivé úseky a předmětové komise

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

V Pardubicích dne 20. listopadu 1998

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Ing. Vilém Dostál v.r.
 členové týmu: Ing. Jan Černý v.r.....
 Mgr. Jan Čuma v.r.
 RNDr. Radmila Hýblová v.r.
 Ing. Zdeňka Vichrová v.r.

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované SOŠ a SOU stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 2.12.1998

razítko

Podpis ředitele SOŠ a SOU: Ing. Petr Vojtěch v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Poznámka: Ředitel podal dnem 15.12.1998 písemně zprávu o odstranění nedostatků dopisem pod čj.2919/98.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	17.12.1998	102 446/98-5027
Školský úřad:	17.12.1998	102 446/98-5027
Rada školy:	--	--

